

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 18 februari 2021)

Nummer
3728

Onderwerp
Vervoer / uit het lijden verlossen van gewonde wilde dieren

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Onderstaand een wat lange toelichting om de vragen voor eenieder te verhelderen.

De politie Hollands-Midden en het Ministerie van BZK heeft in het verleden een aantal beleidsuitgangspunten opgesteld met betrekking tot het aanwenden van geweld tegen dieren. De kern van daarin genoemde beleidsuitgangspunten is dat ingeval van onder andere zwaargewonde wilde dieren, directe zorg een geregelde gedraging is bij de politie. Daarnaast geldt een uitgangspunt van de zorgplicht voor dieren. In Zuid-Holland komen regelmatig meldingen van aangereden of gewonde wilde dieren. Ook reguliere politiemensen weten vaak niet op een juiste manier een dier uit zijn lijden te verlossen, of te vervoeren.

Om kwaliteit te garanderen bij het vervoer, dan wel dergelijk moeilijk afschot om een dier uit zijn lijden te verlossen, is gekozen om opgeleide en deskundige opsporingsambtenaren aan te wijzen die in het bezit zijn van een geldige jachtakte. Hiervoor is echter ook een verlot WM4 benodigd onder voorwaarden zoals omschreven in de Circulaire wapens en munitie Bijzonder Deel B, onderdeel 5.6 en S.7.

De betreffende aangewezen opsporingsambtenaren durven namelijk het risico niet aan om in moeilijke situaties (op de openbare weg/ binnen de bebouwde kom) een gewond wild dier te vervoeren of uit zijn lijden te verlossen, omdat zij niet zeker weten of zij wel verzekerd zijn. Dit is een onwenselijk situatie, aangezien het onnodig laten lijden van dieren te allen tijde onwenselijk is, zoals GS in eerdere antwoorden van vragen van de VVD hebben aangegeven. Het beoogde welzijn door voorkoming van ondraaglijk lijden is bij deze dieren sterk in het geding!

Door een reorganisatie bij de politie van 26 regio's naar één landelijke politie blijkt dat de valwildregeling is verouderd. Het valwildteam opereert onder bevoegd gezag van de politie, waarbij de medewerkers van het team verzekerd zijn via de politie. Echter, sinds de reorganisatie naar een landelijke politie-eenheid is onzekerheid ontstaan of de medewerkers nog wel verzekerd zijn. Tot op heden heeft de politie daar nog geen uitsluitsel over gegeven aan het valwildteam. Naar aanleiding hiervan komt het

valwildteam in Zuid-Holland niet meer in actie en wordt door de politie de dierenambulance gevraagd om gewonde wilde dieren te vervoeren, waartoe zij eigenlijk niet bevoegd zijn. De dierenambulance Leiden e.o. heeft daartoe in januari een mail met daarin een oproep aan het college van Gedeputeerde Staten gestuurd, omdat zij nu door de politie worden gebeld om gewonde wilde dieren te vervoeren en zij voor een dilemma worden gesteld. Hierdoor is er een mogelijke lacune ontstaan in het vervoer en uit het lijden verlossen van gewonde wilde dieren in Zuid-Holland.

Meldingen van aangerezen wild komen altijd via de meldkamer politie bij medewerkers van een valwildteam. Zij opereren onder bevoegd gezag van de politie. Het is wettelijk geregeld dat meldingen van valwild in onafhankelijkheid onder bevoegd gezag van de politie worden afgehandeld, temeer omdat het vaak gaat om opereren op de openbare weg of binnen de bebouwde kom en een verlot WM4 noodzakelijk is; het Ontwerp Toelichting Regeling natuurbescherming geeft daar ook het nodige over aan.

Op grond van artikel 43 van het Wetboek van Strafrecht kunnen politiemedewerkers een ambtelijk bevel geven aan het valwildteam om gewond wild te vervoeren of uit hun lijden te verlossen. Jagers binnen de WBE's zijn niet de aangewezen personen, omdat zij enkel actief zijn in een jachtveld en niet mogen opereren op/langs de openbare weg of binnen de bebouwde kom. Na een door de politie afgegeven verlot WM4 kunnen medewerkers van terreinbeherende organisaties (met een jachtakte) onder bevoegd gezag van politie ook opereren op de openbare weg of binnen de bebouwde kom. Het is van wezenlijk belang dat de politie het bevoegd gezag blijft, gezien de wettelijke bepalingen en de gevaren en risico's die dit werk met zich meebrengt. Ook stond in de oude valwildregeling een eis dat men minimaal 2 keer per jaar zich naar een schietbaan diende te begeven om getraind te blijven. Het is momenteel voor de medewerkers van het valwildteam echter onduidelijk of en hoe de verzekering hiervoor geregeld is.

In de toelichting van het Ontwerp Toelichting Regeling natuurbescherming¹ staat onder meer vermeld:

*'Voor het vervoeren van reeën, damherten, edelherten en wilde zwijnen was echter op verzoek van de Tweede Kamer een bijzondere regeling opgenomen, om de stroperij op deze soorten tegen te gaan. Deze voorzag in een meldplicht voorafgaande aan het vervoer van zieke of gewonde reeën, damherten, edelherten en wilde zwijnen. Melding diende te worden gedaan bij de meldkamer van de politie in de regio waar een dier wordt aangetroffen. Dergelijke meldingen konden bij eventuele staande houding direct worden geverifieerd. **Teneinde de controlemogelijkheden extra te versterken was voorts bepaald dat bedoelde dieren slechts mogen worden vervoerd door door de politie aangewezen vervoerders. Deze voorziening wordt in de praktijk als waardevol ervaren en wordt derhalve gecontinueerd in het derde lid van artikel 3.22 van de regeling Natuur** (indien het een dood dier betreft, aantoonbaar in het wild is gestorven buiten schuld of medeweten van degene die zich het dier heeft toegeëigend)*

Verlot WM4

Voor handelingen en het dragen van een vuurwapen op de openbare weg moet men in het bezit te zijn van een Verlot WM 4 In artikel 29 van de Wet Wapens en Munitie is

¹ https://www.eerstekamer.nl/overig/20160513/ontwerp_toelichting_regeling/document

*bepaald dat de korpschef kan besluiten dat er een redelijk belang is om aan één of meerdere personen een verlof te verlenen voor het voorhanden hebben van een groot kaliber kogelgeweer. Een dergelijk verlof mag alleen verleend worden aan: 1) personen die in het bezit zijn van een geldige jachtakte en die aannemelijk hebben gemaakt dat zij met enige regelmaat te maken krijgen met situaties waarin het noodzakelijk is om losgebroken en/of gewond vee/wild te doden 2) politieambtenaren die aannemelijk hebben gemaakt dat zij goed getraind zijn op situaties waarin het noodzakelijk is om losgebroken en/of gewond vee/wild met het juiste wapen te doden. **Alvorens een dergelijk verlof wordt verleend dient de korpschef zich er van te vergewissen dat de desbetreffende persoon voldoende vaardig is in de omgang met een groot kaliber geweer en voldoende kennis heeft van de wijze waarop (groot) vee/wild geschoten moet worden.** Dit houdt in niet iedereen met een wapenvergunning zomaar gewonde dieren langs de openbare weg en binnen de bebouwde kom mag doden! Men moet een verlof WM4 hebben en goed getraind zijn om dergelijke situaties te kunnen optreden en dit ook schriftelijk kunnen aantonen!*

1. *De Dierenambulance van de regio Leiden heeft in een bericht aan Gedeputeerde Staten op 11 februari jl. aangegeven dat het vervoer van gewond wild niet goed is geregeld. Gelezen de bovenstaande toelichting, deelt u onze constatering dat het vervoeren, dan wel het uit het lijden verlossen van gewonde wilde dieren op dit moment niet goed geregeld is?*

Antwoord

De Regeling natuurbescherming bevat een landelijke vrijstelling voor het vervoeren van gewonde in het wild levende dieren per dierenambulance.

Ook is al sinds 2011 een toestemmingsbesluit van kracht op grond waarvan aangewezen jachtaktehouders aangereden of anderszins gewond geraakte reeën en damherten uit het lijden mogen verlossen.

Gelet op het vorenstaande delen wij uw constatering niet.

2. *De provincie Overijssel heeft bijvoorbeeld een regeling² opgesteld, waarin het vervoer, dan wel uit het lijden verlossen van gewonde wilde dieren is geregeld. De wet geeft aan dat dit altijd onder bevoegd gezag van de politie dient te gebeuren. Bent u bereid om in gesprek te gaan met de politie in Zuid-Holland om dit knellende probleem op te lossen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ook in Zuid-Holland is dit geregeld. Daar waar damherten of reeën voorkomen zijn er op voordracht van de wildbeheereenheid jachtaktehouders aangewezen die aangereden damherten of reeën uit het lijden verlossen. Deze personen beschikken ook over een zogenoemd 'WM4-verlof' dat is verleend door de politie op basis van de Wet wapens en munitie. Het optreden van deze personen op of langs de openbare weg gebeurt altijd na tussenkomst van de meldkamer van de politie.

² <https://overijssel.faanabeheereenheid.com/wp-content/uploads/sites/4/2020/02/WNB-opdracht-ontheffing-valwild-ree-damhert-edelhert-zwijn-2019-2024-definitief.pdf>

3. *Zijn de medewerkers van de terreinbeherende organisaties, die deel uitmaken van het valwildteam, op dit moment goed verzekerd? Zo ja, kunt u aangeven op grond waarvan dit geregeld is? Zo nee, bent u bereid om dit op te pakken?*

Antwoord

De verzekering van werknemers ten behoeve van hun werkzaamheden in dienst van een werkgever is een privaatrechtelijke aangelegenheid tussen werkgever en werknemer. Daarom kunnen wij deze vraag niet beantwoorden

Alle jachtaktehouders zijn overigens reeds wettelijk verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor eventuele schade die kan ontstaan als gevolg van het gebruik van het geweer.

4. *Bent u bereid om in samenwerking met de politie, te komen tot een nieuwe regeling valwild, omdat de oude regeling is verlopen en waarin de deskundigheid, handelen onder bevoegd gezag van politie, verlof WM4 en de verzekering goed geregeld is? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 2.

5. *Zo nee, hoe denkt u dan onnodig laten lijden van gewonde wilde dieren te kunnen voorkomen?*

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 2.

Den Haag, 16 maart 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit